

PARE, HEM DE PARLAR

Joan Adell Álvarez

Aquest matí, per fi, li ho he dit al pare. Ho he anat ajornant, perquè sabia que li donaria un disgust. A mig matí, revestint-me de valor, he sortit del meu despatx i he entrat en el seu. El pare, per posar de manifest la meva importància dins l'empresa, des del primer dia va voler que els nostres despatxos estiguessin de costat i comunicats per una porta interior. M'hi he apropat, amb el cor encongit, i he fet un parell de trucs.

—Passa, Lluís!

Assegut rere la seva taula atapeïda de papers, ha alçat el cap per rebre'm, com sempre ho fa, amb el seu somriure franc i acollidor. Sempre ha estat un home vital i alegre, sobretot quan es cabussa en la feina, però des que, ara fa sis mesos, vaig incorporar-me a l'equip directiu, tothom coincideix que sembla un home nou. “Li has tret deu anys de sobre”, em deia l'altre dia un vell col·laborador.

—Em va molt bé que hagi entrat, perquè volia comentar-te aquest dossier. Crec que pot ser una bona operació i m'agradaria conèixer la teva opinió.

—Pare, hem de parlar —li he dit seient davant seu.

Ha aturat, en sec, la recerca entre els papers de la seva taula i m'ha mirat de fit a fit, amb una barreja de curiositat i sorpresa en els seus ulls. En aquell moment, he pensat que la seva fina sensibilitat estava intuïnt quelcom de transcendent en el meu posat, però que ni de lluny podia presumir el que jo estava a punt de dir-li. Observant el rostre d'aquell home, em sentia sense forces per continuar.

—Digues-me fill. Et veig molt capficat.

—I ho estic, pare. No m'és gens fàcil, perquè sé que el que vaig a dir no t'agradarà. He estat hores preparant aquesta conversa, i no sé per on començar.

—Entre nosaltres, Lluís, mai no hi ha hagut entrebancs. Sempre ens hem parlat amb franquesa i sempre ens hem entès. Fins i tot quan hem discutit ho hem fet amigablement. A mi m'ho pots dir tot.

—Ho sé! I aquest tarannà teu, encara que sembli una contradicció, em dificulta més les coses.

Ens hem quedat tots dos uns segons en silenci. Ell ha dirigit els seus ulls cap a un lloc imprecís de l'estança i a mi m'ha semblat veure que la seva mirada, sempre tan neta, s'entelava vagament.

—Aquests dies no em puc treure del cap la teva imatge exultant d'alegria el dia que vaig acabar els estudis a Esade; la nostra conversa, més ben dit, el teu monòleg arrauxat, mentre tornàvem cap a casa, explicant-me tots els teus projectes que, deies tu, a partir d'aquell moment també serien els meus. Ho tenies tot previst, fins i tot el color de les cortines d'aquest despatx que, amb tanta il·lusió, vas arranjat al costat del teu. Cap esclatxa per a la improvisació. Com has fet sempre.

—Ja ho entenc. Et sents afeixugat. Sóc massa intervencionista. Necessites més llibertat...

—No, pare, no és això.

M'he aixecat per acostar-me al dispensador d'aigua, he omplert dos vasos i he retornat cap a la taula. Durant els breus segons que ha durat aquesta maniobra ell ha restat callat. Quan he tornat a seure, m'ha semblat veure'l decididament espantat. Amb molta pena, he continuat dient-li:

—De ben petit, quan la gent em feia aquella pregunta estúpida “què seràs quan siguis gran?”, tu ja m'havies ensenyat la resposta, “empresari, com el pare”. I quan va arribar aquell moment decisiu de triar una carrera jo ja estava programat. Perquè tu, pare, des de ben menut, em vas programar. No, no t'ho retrec! En moltes coses tu i jo ens assemblem, i si els meus estudis no m'haguessin agradat, no els hauria fet. Avui estic molt content de la meva formació i sempre t'agrairé el teu interès i el teu ajut.

—Sempre m'ho agrairàs —m'ha interromput nerviós—, però ara mateix estàs intentant dir-me quelcom que, segons tu, no m'agradarà. Encara no sé on vols anar a parar, Lluís.

—Em temo que no ho puguis entendre. T'he dit que en moltes coses ens assemblem, però jo no em veig tota la vida assegut rere una taula com aquesta suportant el pes i les tensions de dirigir una empresa pròpia. Admiro la teva capacitat, la teva entrega, però són virtuts que ni les tinc ni les vull per a mi. M'agrada el món empresarial, però vull viure'l com a empleat, no com a propietari. Quan s'acabi la meva jornada laboral, vull anar-me'n a casa havent deixat al despatx tots els problemes de la feina fins l'endemà; vull

gaudir de la família sense límits; quan toqui, vull anar-me'n de vacances amb el cervell net i, no massa gran encara, vull jubilar-me per disposar del meu temps les vint-i-quatre hores del dia. En resum, pare, vull viure la vida sense que la feina se'm mengi, com t'ha passat a tu.

—M'estàs dient que te'n vols anar...

Ha sonat el telèfon. “No, ara no puc. No em passi cap trucada. Ni a mi ni al Lluís. Estem reunits”. Tots dos hem aprofitat la interrupció per fer un glop d'aigua. En aquell moment em sentia rarament relaxat, alleugerit d'un pes que m'aclaparava des de feia dies. He continuat:

—Pare, tinc una magnífica oferta de treball, un contracte difícilment millorable. Crec que és una oportunitat que no he de deixar passar.

—Qui són? —La pregunta ja no me l'ha fet el pare, sinó l'empresari agressiu que vol conèixer el seu adversari.

—Els mateixos japonesos que van intentar negociar la compra de l'empresa, fa un parell de mesos.

—Aquells *capullos!*

S'ha alçat sobtadament de la cadira i ha començat a fer grans passes d'una banda a l'altra del despatx sense dir res, amb les mans agafades a l'esquena. M'ha fet ben bé la impressió d'un general napoleònic meditant nerviós l'estratègia a seguir. S'ha aturat davant del gran finestral observant en silenci la impressionant panoràmica de la Diagonal, el seu únic horitzó durant vint-i-cinc anys. Jo també m'he aixecat i m'hi he apropat. Tots dos drets, palplantats de cara al carrer, ell ha anat dient, sense mirar-me, com si pensés en veu alta:

—Aquests darrers cinc anys, el gran incentiu —potser l'únic— per continuar lluitant al cap d'aquesta empresa,

has estat tu. Em feia il·lusió posar a les teves mans una cosa ben feta, segurament l'única cosa que he sabut fer bé. Ara, em sento com el col·legial que s'ha estudiat molt bé la lliçó, però s'acaba la classe sense que el mestre li ho preguntí. Em temo que també per a mi la classe s'ha acabat.

No he pogut resistir la temptació de passar-li el braç per l'espatlla. Ell, s'ha girat reviscolat, com havent recuperat tota la seva vitalitat, i m'ha etzibat:

—Escolta, aquests japonesos són més putes que bonics. Aquells dies que es van passejar per l'empresa i et van conèixer, van entendre que no es podien deixar escapar un talent com tu. “De passada —devien pensar— quan el fill treballi per nosaltres, ens serà més fàcil convèncer el pare.” Doncs mira, quan ja estiguis amb ells, els hi dius que el teu pare els ho posarà difícil, molt difícil!

En un sobtat silenci, ha tornat a mirar cap a la finestra, com si el seu pensament sobrevolés erràtic la gran avinguda. A la fi, amb la veu apagada, sense mirar-me, m'ha preguntat:

—Quan marxes, fill?